

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI WYŻSZEGO SEMINARIUM DUCHOWNEGO
TOWARZYSTWA SALEZJAŃSKIEGO W ŁĄDZIE NAD WARTĄ
W ROKU SEMINARYJNYM 2013/2014

I. WPROWADZENIE

W tym roku minęły 62 lata od dnia, gdy w pocysterskim klasztorze w Łądzie nad Wartą ulokowano Wyższe Seminarium Duchowne Towarzystwa Salezjańskiego. Przez ten czas wiele roczników salezjanów, przy pomocy liczego grona wychowawców, formowało się w wymiarze ludzkim, duchowym, intelektualnym i pedagogiczno-pastoralnym, aby być dobrze przygotowanymi do pracy duszpasterskiej i wychowawczej, zwłaszcza wobec młodzieży. Odbywa się to w zgodzie z odpowiednimi dokumentami Kościoła. Otwartość na wyzwania współczesności, na zakorzeniony w Ewangelii i nauce Kościoła dialog ze światem i jego kulturą, na przewartościowanie w sferze wychowania – to zadania, przed którymi staje środowisko seminaryjne. Zadanie i rola seminarium to dobre przygotowanie przyszłych kapłanów, mające wpływ na jakość i poziom życia duchowego wiernych, a jednocześnie formacja wychowawców młodzieży w duchu charyzmatu salezjańskiego. Dlatego też już tyle lat przy wykorzystaniu systemu prewencyjnego św. Jana Bosko oraz w oparciu o zasady formacji kapłańskiej w Polsce i wskazania naszego zgromadzenia zakonnego realizowany jest proces rozeznawania i rozwoju powołań oraz formacji duchowej i kształcenia młodych salezjanów.

2. WSPÓŁBRACIA WSPÓLNOTY FORMACYJNEJ

W roku akademickim 2013/2014 funkcję rektora Wyższego Seminarium Duchownego Towarzystwa Salezjańskiego w Łądzie oraz przełożonego wspólnoty zakonnej sprawował ks. dr hab. Mariusz Chamarczuk. Oprócz niego, w skład zarządu seminarium i Rady Domu wchodził: ks. dr Radosław Błaszczuk (wikariusz dyrektora i katecheta), ks. mgr Tomasz Kościelny (prorektor ds. studiów), ks. dr Wojciech Gretka (wykładowca), ks. mgr lic. Jacek Zdzieborski (wykładowca), ks. mgr Józef Dubiniec (ekonom), ks. mgr Piotr Przyborski (proboszcz) i ks. mgr lic. Mariusz Słomiński (dyrektor salezjańskiej placówki opiekuńczo-wychowawczej „Dom Młodzieży” w Poznaniu).

Ponadto, w skład wspólnoty zakonno-seminaryjnej wchodził: ks. mgr Marek Babicz (kierownik biblioteki seminaryjnej), ks. mgr lic. Czesław Banach, ks. mgr Robert Dmochowski (ekonom salezjański)

placówki „Dom Młodzieży” w Poznaniu), ks. mgr lic. Apoloniusz Domański, ks. Władysław Grochał (długoletni kierownik biblioteki), ks. mgr Stanisław Jezierski (spowiednik – zmarł 17 VII 2014), ks. mgr lic. Władysław Kołyszko (pracownik Ośrodka Duchowości Salezjańskiej w Łądzie, spowiednik alumnów i sióstr zakonnych), ks. dr Zenon Klawikowski (kierownik Ośrodka Duchowości Salezjańskiej w Łądzie, spowiednik), ks. mgr Józef Koszewnik, ks. mgr lic. Bolesław Leciej (spowiednik i rekolekcjonista), ks. Tadeusz Piaskowski (spowiednik), ks. Stefan Sztuba (proboszcz w Kowalewie), ks. Władysław Zimnowodzki (spowiednik, zmarł 18 IX 2014), a także 13 studentów I roku, 11 studentów II roku oraz 6 studentów III roku. Wszyscy alumni na kursie I i II studiowali filozofię, w tym 9 alumnów z kursu I oraz 5 alumnów z kursu II – dodatkowo pedagogikę. Kurs III tak, jak w latach poprzednich, składał się wyłącznie ze studentów pedagogiki.

3. WAŻNIEJSZE WYDARZENIA MINIONEGO ROKU SEMINARYJNEGO

Oficjalna inauguracja roku seminaryjnego 2013/2014 odbyła się w Łądzie w dniu 28 września 2013 roku. Tradycją lat ubiegłych została ona poprzedzona pielgrzymką seminarium do Sanktuarium Matki Bożej Pocieszenia w Kawnicach, która miała miejsce dwa dni wcześniej. Inaugurację rozpoczęła uroczysta Eucharystia w kościele parafialnym pw. NMP i św. Mikołaja (przewodniczył jej i homilię wygłosił przełożony Inspektorii św. Wojciecha ks. dr Marek T. Chmielewski), a po niej uczestnicy uroczystości zbrali się w Sali Opackiej. Po przywitaniu gości przez Księdza Rektora, Prorektor ds. studiów przedstawił sprawozdanie z działalności seminarium w poprzednim roku akademickim.

Wykład inauguracyjny, pt. *Jak współczesnemu człowiekowi mówić o Bogu? Uwagi filozofa*, wygłosił ks. prof. UKSW dr hab. Adam Świeżyński, po czym nastąpiła immatrykulacja alumnów I-go roku, której dokonali wspólnie przełożeni Inspektorii Pilskiej (ks. Marek Chmielewski), Krakowskiej (ks. Dariusz Bartocha) i Wrocławskiej (ks. Alfred Leja), wręczając indeksy i legitymacje seminaryjne trzynastu alumnom. Po raz pierwszy wręczono też nowe indeksy praktyk, obowiązujące wszystkich kleryków. Teraz głos zabrali m.in. Księża Inspektorzy oraz ks. Wikariusz Przemysław Solarski, a także wójt Gminy Łądek, pani Arleta Pleśniak. Po odczytaniu okolicznościowych listów nastąpiło tradycyjne odśpiewanie *Gaudeamus igitur* stanowiące zakończenie oficjalnej części uroczystości. Całości dopełnił jak zwykle uroczysty obiad w refektarzu zakonnym.

Piękną wieloletnią tradycję stanowią wzajemne odwiedziny pobliskich, zaprzyjaźnionych uczelni z okazji inauguracji roku akademickiego. W minionym roku władze WSD TS w Łądzie wzięły udział w licznych inauguracjach zorganizowanych w wyższych uczelniach kościelnych i świeckich. Były to: Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, Wyższe Seminarium Duchowne Towarzystwa Salezjańskiego w Krakowie, Prymasowskie Wyższe Seminarium Duchowne w Gnieźnie, Wyższe Seminarium Duchowne Towarzystwa Chrystusowego dla Polonii Zagranicznej w Poznaniu, Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Bydgoskiej im. bł. bp. Michała Kozala, Wyższe Seminarium Duchowne Zgromadzenia Misjonarzy Świętej Rodziny w Kazimierzu Biskupim, Wyższe Seminarium Duchowne Diecezji Kaliskiej w Kaliszu, Wyższa Szkoła Kadr Menedżerskich w Koninie oraz Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Koninie.

Jak zwykle, miało miejsce sporo inicjatyw w obszarze działalności edukacyjnej i kulturalnej. Wśród nich warto wymienić koncert pn. *Wiederzyczy nad Wartą* w wykonaniu Orkiestry Filharmonii Poznańskiej (5 września), spotkanie z ks. drem Landasem Bwambale – wikariuszem biskupim z Ugandy (7 października), akademię z okazji Dnia Papieskiego (13 października), obchody Dnia Edukacji Narodowej (14 października), następnie uroczysty koncert *Małe muzykowanie* (10 listopada) w wykonaniu okolicznej młodzieży czy wieczór muzyczny, czyli *Cecyliadę* (20 listopada). Kontynuowana była działalność koła teatralnego alumnów, przygotowującego przedstawienia przy wielu okazjach, np. *Śława rycerzom przegrany*, autorstwa Mirosława A. Glazika, zaprezentowane nauczycielom 12 grudnia. Wielu kleryków miało też okazję do udziału w kilkunastu warsztatach teatralnych, prowadzonych w Łądzie przez Teatr *Abanoia* ze Szczecina.

Stale miejsce w kalendarzu odbywających się w Łądzie imprez kulturalnych ma Festiwal Kultury Słowiańskiej i Cysterskiej. Jego dziesiąta już edycja odbyła się w dniach od 30 maja do 1 czerwca 2013 roku pod hasłem „Targi, jarmarki i odpusty”. Seminarium salezjańskie jest jednym ze współorganizatorów tego wydarzenia.

Przygotowanie kleryków do pracy duszpasterskiej i wychowawczej odbywa się także poprzez koła zainteresowań. Jednym z nich jest grupa animacji medialnej *Art. 43*, która np. z okazji święta św. Franciszka Salezego – patrona dziennikarzy – przygotowała dla seminarium ciekawy program. Jednym z jego punktów była prezentacja nagranej na tę okazję słowa abpa Wacława Depo na temat środków społecznego przekazu i ewangelizacji przez media.

Innym jest koło przewodników po łądzkim klasztorze. Pod okiem kustosa, ks. dra Janusza Nowińskiego, najpierw szlifują oni swoją wiedzę na temat tego Pomnika Dziedzictwa Narodowego, a następnie dzielą się nią z licznymi pielgrzymami. Sami też pielgrzymują, np. w dniach 8-10.XI.2013 r. odbyli wędrówkę śladami cystersów, którą zakończyli, odwiedzając nie cysterskie, ale salezjańskie seminarium w Żylinie na Słowacji.

Istotny w formacji jest także wymiar patriotyczny. 28 października odbyła się uroczystość poświęcenia ołtarza Męczenników II wojny światowej, którego dokonał ks. Prymas Józef Kowalczyk w towarzystwie ordynariuszy macierzystych diecezji męczenników: bpa Wiesława Meringa, bpa Edwarda Janiaka i bpa Jana Tyrawy. Przy tej okazji odbyło się prawykonanie utworu *Dominus regit me* Pawła Łukaszeńskiego przez muzyków Filharmonii Poznańskiej.

Dopełnienie tego wymiaru stanowiły wystawy, prezentowane w seminaryjnej galerii. Od września do grudnia można było tam obejrzyć wystawę o Żołnierzach Wyklętych z V Wileńskiej Brygady AK mjra Zygmunta Szendzielarza „Łupaszki” autorstwa Leszka Dobrzyńskiego i Piotra Niwińskiego. Z okazji rocznicy stanu wojennego została zaprezentowana wystawa wydawnictw bezdebtowych. Także Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych 1 marca został podkreślony wystawą okolicznościowych wydawnictw. Na co dzień o stronę patriotyczną dbają klerycy zrzeszeni w 2 Kręgu Starszoarcherskim „Mafeking” ZHR, organizując dla chłopców z 1 Łądzkiej Drużyny Harcerzy liczne imprezy. Przykładem jest udział w październikowej akcji IPN i rozgłośni radiowych pn. „Znicze pamięci”.

Coroczny, ważny moment w każdym wyższym seminarium duchownym stanowią – wieniące poszczególne etapy formacji seminaryjnej – posługi oraz święcenia diakonatu i prezbiteratu. 24 maja 2014 roku abp Tadeusz Gocłowski udzielił w Rumi święceń prezbiteratu trzem diakonom, absolwentom filozofii seminarium w Łądzie. Byli to: ks. Mirosław Chyza, ks. Piotr Pączkowski oraz ks. Daniel Śliwiński, którzy studia teologiczne kontynuowali w WSD TS w Krakowie. Ponadto abp Andrzej Dzięga udzielił 28 czerwca 2014 roku w Policach święceń kapłańskich innemu absolwentowi łądzkich studiów filozoficznych, ks. Łukaszowi Pawłowskiemu, który studiował teologię w Rzymie. Wcześniej, 3 czerwca, szesnastu neoprezbiterów z salezjańskiego WSD w Krakowie odprawiło w Łądzie Mszę św. prymicyjną.

Ważne miejsce wśród wydarzeń dydaktyczno-naukowych zajmują konferencje i sympozja. I tak 18 października 2013 r. staraniem ks. dra Radosława Błaszczyka zorganizowano XXVII Łądzkie Sympozjum Liturgiczne pod hasłem *Czy bierzmowanie jest sakramentem dojrzałości chrześcijańskiej?* Po raz pierwszy w dniu 21 czerwca zostało zorganizowane Łądzkie Sympozjum Pedagogiczne pod tytułem *Współczesne problemy wychowawcze w perspektywie aksjologicznej*. Sympozjum to ma charakter międzynarodowy, a jego współorganizatorem jest Wydział Nauk Pedagogicznych UKSW. Również w łądzkim seminarium zostało zorganizowane 16 maja 2014 r. spotkanie Polskiej Sekcji Międzynarodowego Stowarzyszenia Miłośników Historii Salezjańskiej, podczas którego odbyła się akademicka laudacja i prezentacja okolicznościowej publikacji z racji 70. urodzin ks. prof. dra hab. Stanisława Wilka.

Wykładowcy i alumni brali też udział w wydarzeniach zewnętrznych o charakterze naukowym, np. I Sympozjum Palcówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Częstochowie 19.X.2013 r., Sympozjum *Nowe formy uzależnień* Koła naukowego WSD w Płocku 14-15.XI.2013 r., konferencji pn. *Uczucia – dojrzewanie emocjonalne fundamentem dojrzewania duchowego* 15-17.XI.2013 r. w SOM w Warszawie, VI Międzynarodowym Kongresie *Katolicy i prawo – szanse i zagrożenia* w WSKSiM w Toruniu, Konferencji nt. myśli wychowawczej Janusza Korczaka na WNP UKSW 30.XI.2013 r., sympozjum liturgicznym w Opolu 4.XII.2013 r., XVI Międzynarodowym Sympozjum Metafizycznym pod hasłem *Spór o naturę ludzką* na KUL w Lublinie 12.XII.2013 r., Spotkaniach Ekumenicznych w Żychlinie 18.I.2014 r. pod hasłem *Czyż Chrystus jest podzielony?*, Spotkaniu nauczycieli z prof. Wandą Póltawską w Ciężeniu 17.XII.2013 r., XIII Ogólnopolskim Sympozjum Kleryckich Kręgów Harcerskich w WSD w Krakowie 21-23.III.2014 r., II Rzepczyńskim Sympozjum Międzykulturowym w Świdwinie 16.VI.14 r.

Ciekawym uzupełnieniem tematyki naukowej jest udział alumnów we wskrzeszonej przed kilkoma laty inicjatywie cyklicznych spotkań dla nauczycieli w łódzkim klasztorze. Pierwsze z nich odbyło się 15.X.2013 r. z konferencją ks. mgra Arnolda Zimnickiego na temat kompetencji pedagoga. Kolejne – 12.XII.2013 r. z refleksją ks. Tomasza Kościelnego o kondycji współczesnego nauczycielstwa na kanwie historii. Następnym było 13.III.2014 r. z prelekcją mgr Romualdy Kosmatki nt. zjawiska mobbingu, a ostatnie w czerwcu 2014 r. z referatem ks. dra Janusza Nowińskiego *Wpływ klasztoru łódzkiego na rozwój kultury regionalnej*. Współorganizatorami tych spotkań są seminarium oraz Towarzystwo Naukowe Franciszka Salezego.

Podobny charakter mają konińskie kolokwia z cyklu *Porozmawiajmy o...*, w których również brali udział nasi klerycy. Zapoczątkowane zostały spotkaniem z ks. prof. drem hab. Henrykiem Skorowskim 20.X.2013 r. pod hasłem *Kościół a polityka*. Kolejnym było spotkanie z ks. mgrem Tadeuszem Kierbiedziem 24.I.2014 r. *Kościół w świecie islamu*, a ostatnim – 31.III.2014 r. – spotkanie z ks. prof. Skorowskim *Porozmawiajmy o wolności*.

4. ALUMNI I KADRA DYDAKTYCZNO-NAUKOWA ORAZ PERSONEL ADMINISTRACYJNO-PORZĄDKOWY

W roku akademickim 2013/2014 w WSD TS studia odbywało 30 alumnów (I rok: 13, II rok: 11, III rok: 6). Formacja seminaryjna obejmowała cztery podstawowe wymiary: ludzki, duchowy, intelektualny i pastoralny. Wymiar pastoralny związany jest z charyzmatem salezjańskim, którego przedmiotem są ludzie młodzi.

Okazję do oceny wzrostu w wymiarze ludzkim, intelektualnym, duchowym oraz pastoralnym stanowiły miesięczne i kwartalne dni skupienia, roczne rekolekcje, zebrania Rady Domu oraz tzw. skrutynia. Długofalowe przygotowanie alumnów do pracy duszpasterskiej i pedagogicznej miało miejsce między innymi w salezjańskim oratorium w miejscowej parafii i podczas spotkań formacyjno-powołaniowych w ramach tzw. weekendów z Księdzem Bosko. Swoją rolę odegrały także tzw. wyjazdy powołaniowe do salezjańskich placówek w Polsce i za granicą (Berlin, Sztokholm). Część alumnów w okresie wakacyjnym była w Niemczech, Włoszech i krajach byłego Związku Radzieckiego, gdzie oprócz praktyk duszpasterskich mogli pogłębiać znajomość języków obcych. Kontynuowano z pomocą alumnów rekolekcje w Zakładzie Poprawczym w Witkowie, wiążąc je z praktykami.

W roku akademickim 2013/2014 zajęcia dydaktyczne w ramach studentatu filozoficznego prowadziło siedmiu wykładowców posiadających stopień naukowy doktora habilitowanego: ks. Mariusz Chamarczuk (metodologia pracy naukowej), ks. Grzegorz Hołub (wstęp do filozofii), ks. Tadeusz Kołosowski prof. UKSW (język łaciński), ks. Zbigniew Łepko prof. UKSW (antropologia filozoficzna), ks. Janusz Mączka prof. UPJPII (filozofia przyrody), ks. Jan Niewęglowski prof. UKSW (pedagogika i dydaktyka) i ks. Jan Pietrzykowski prof. UKSW (historia Kościoła). Zajęcia dydaktyczne prowadziło także jedenastu wykładowców ze stopniem naukowym doktora: ks. Radosław Błaszczuk (liturgia, język włoski), ks. Dariusz Buksik (psychologia rozwojowa), ks. Krzysztof Butowski (etyka), ks. Marek T. Chmielewski (system prewencyjny), ks. Wojciech Gretka (metafizyka, historia filozofii starożytnej, historia filozofii nowożytnej, filozofia Boga, teoria poznania), ks. Kazimierz Gryżenia (historia filozofii współczesnej), ks. Zenon Klawikowski (język włoski), Ewa Matyba (fonetyka), ks. Maciej Szczepankiewicz (muzyka kościelna), ks. Dariusz Sztuk (język grecki), ks. Andrzej Wujek (historia filozofii średniowiecznej), a także osiem osób z dyplomem magistra: ks. Marcin Balawander (śpiew, chór, orkiestra), ks. Józef Dubiniec (urbanitas sacerdotalis), Mirosław Glazik (literatura chrześcijańska, teatr), ks. Stanisław Hajkowski (środkie społeczne przekazu), Przemysław Kuchowicz (wychowanie fizyczne), Zbigniew Łuczak (język angielski), Eugeniusz Ochowiak (język niemiecki), Barbara Wróbel (trening interpersonalny).

Ważną rolę w pracy seminarium mają do spełnienia pracownicy socjalno-gospodarczy. Warto im podziękować za pracę na rzecz całej wspólnoty seminaryjnej. W ubiegłym roku byli to: Renata Ciubak, Henryk Dróbka, Jolanta Grzywińska, Iwona Kielichowska, Wiesława Kwiatkowska, Bogumiła Olejniczak, Henryk Smuśkiewicz, Barbara Stogińska, Barbara Szczesniak, Anna Tomczak, Grzegorz Woźniak, Zenon Woźniak.

5. KONTYNUACJA NOWEGO KIERUNKU STUDIÓW

Już trzeci rok z rządu kontynuowano nowy kierunek studiów. Oprócz dwuletnich studiów filozoficznych alumnicy mają możliwość równoległego studiowania pedagogiki. W ten sposób część postnowicjuszy jest studentami Wydziału Nauk Pedagogicznych UKSW w Warszawie. Podejmując studia niestacjonarne w zakresie pedagogiki resocjalizacyjnej i opiekuńczo-wychowawczej, alumnicy, równoległe z wymogami studiów seminaryjnych, realizują przez trzy lata program studiów zgodny z wymogami Wydziału Nauk Pedagogicznych UKSW w Warszawie (przedmioty, ilość godzin wykładowych, ćwiczeń, seminariów oraz konwersatoriów). Daje to możliwość uzyskiwania licencjatu na podjętym kierunku studiów. W roku akademickim 2013/14 działalność tę z powodzeniem kontynuowano, a zajęcia dydaktyczne w ramach studentatu pedagogicznego prowadziło dwóch wykładowców z tytułem profesora zwyczajnego: prof. dr hab. Jan Piskurewicz (historia myśli pedagogicznej) oraz prof. dr hab. Bogdan Szczepankowski (pedagogika specjalna), jedenastu wykładowców posiadających stopień naukowy doktora habilitowanego: ks. Mariusz Chamarczuk (wprowadzenie do socjologii, socjologia edukacji, edukacja kulturalna, chrześcijańska nauka o państwie), ks. Stanisław Chrobak prof. UKSW (teoretyczne podstawy wychowania), Anna Fidelus prof. UKSW (metodyka pracy resocjalizacyjnej, profilaktyka społeczna, seminarium licencjackie), Adam Fijałkowski (historia myśli pedagogicznej), ks. Grzegorz Hołub (filozoficzne podstawy pedagogiki), Barbara Kaldon prof. UKSW (pedagogika resocjalizacyjna), Jadwiga Kuczyńska-Kwapisz prof. UKSW (pedagogika specjalna), ks. Zbigniew Łepko prof. UKSW (antropologia filozoficzna), ks. Jan Niewęglowski prof. UKSW (wprowadzenie do pedagogiki, dydaktyka ogólna), Krystyna Ostrowska prof. UW (patologia społeczna z elementami kryminologii) oraz Wanda Zagórska prof. UKSW (psychologia rozwojowa i osobowości), jeden profesor z Włoch – ks. prof. dr Zbigniew Formella UPS (elementy prawa oświatowego, metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej, komunikacja interpersonalna), ponadto szesnastu wykładowców ze stopniem naukowym doktora: ks. Zbigniew Babicki (pedagogika opiekuńcza), ks. Radosław Błaszczak (lektorat języka włoskiego), ks. Dariusz Buksik (psychologia społeczna, psychologia wychowawcza), ks. Krzysztof Butowski (etyka w zawodzie pedagoga, aksjologiczne podstawy pedagogiki), Andrzej Cimiński (technologia informacyjna z elem. statystyki), ks. Marek T. Chmielewski (system prewencyjny św. Jana Bosko), Magdalena Czub (elementy psychiatrii dzieci i młodzieży), ks. Kazimierz Gryżenia (filozofia wychowania), ks. Zenon Klawikowski (lektorat języka włoskiego), Jolanta Łodzińska (wsparcie społeczne), ks. Piotr Marchwicki (psychologia kliniczna), Piotr Rzymiski (biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania), Bartłomiej Skowroński (metodologia badań pedagogicznych, subkultury młodzieżowe), ks. Bogdan Stańkowski (pedagogika społeczna), Andrzej Stempniak (prawo rodzinne i opiekuńcze, wybrane zagadnienia z prawa karnego), ks. Maciej Szczepankiewicz (konwersatorium z wiedzy o muzyce), a także osiem osób z dyplomem magistra: Mirosław Głazik (konwersatorium z wiedzy o teatrze), Magdalena Jelińska (psychologia rozwojowa i osobowości), ks. Tadeusz Kierbiedź (lektorat języka włoskiego), ks. Tomasz Kościelny (elementy prawa oświatowego, pedagogika resocjalizacyjna, organizowanie i planowanie pracy w placówkach opiekuńczych), Małgorzata Podgórna (konwersatorium z wiedzy o plastyce), Marek Skoczylas (projekty opiekuńczo-wychowawcze), ks. Jacek Zdzieborski (metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej, gerontologia, ochrona własności intelektualnej i ergonomia, podstawy dydaktyki), ks. Arnold Zimnicki (metodyka pracy pedagoga szkolnego, konwersatorium z metodyki gier i zabaw).

Warto dodać, że wykładowcy systematycznie podnoszą swoje kwalifikacje. Na przykład, przewody habilitacyjne w omawianym roku akademickim zwieńczył sukcesem ks. Mariusz Chamarczuk – rektor WSD TS oraz pani Anna Fidelus, prodiakan WNP UKSW.

W nowej formie, zgodnie z nowym programem, odbywały się praktyki studenckie. Praktyki w placówkach resocjalizacyjnych zrealizowano w Zakładzie Poprawczym w Witkowie, Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Trzciancu i w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Różanymstoku. Więcej było placówek, w których studenci odbywali praktyki opiekuńczo-wychowawcze: począwszy od akcji wakacyjnych, głównie o charakterze socjoterapeutycznym, poprzez placówki socjalizacyjne o charakterze dawnych domów dziecka (w Częstochowie – salezianie, w Dębnie – salezianie, w Dobieszynie – salezjanki, w Gliwicach – placówka samorządowa, w Pleszewie – salezjanki), aż po placówki bardziej specjalistyczne: Środowiskowy Dom Samopomocy w Sokołowie Małopolskim czy Pogotowie Opiekuńcze w Koninie.

Tegorocznym wyzwaniem była reforma programu studiów przeprowadzona na Wydziale Nauk Pedagogicznych UKSW. Z podstawy programowej zniknęło kilka przedmiotów, doszło kilka nowych, a wiele zmieniło charakter bądź wymiar godzin. Równocześnie zmieniono regulamin praktyk studenckich. Spowodowało to większe powiązanie studiów I stopnia z praktyką wychowawczą, ale wymagało od seminarium dostosowania.

Po trzech latach funkcjonowania kierunku pedagogika opiekuńczo-wychowawcza i resocjalizacyjna coraz wyraźniej widać, że pomysł dopełnienia dotychczasowych, ogólnych studiów z zakresu filozofii o zagadnienia pedagogiczne był trafny i przydatny w praktyce. Na koniec omawianego roku jak zwykle dokonano się podsumowanie studiów pedagogicznych. W dniu 23 czerwca na Wydziale Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie 4 studentów seminarium zdało pomyślnie egzamin licencjacki. Jedna praca została oceniona z wyróżnieniem.

6. BIBLIOTEKA I CZYTEL尼亚

Nieznacznemu zmniejszeniu w minionym roku akademickim uległa ilość osób korzystających z biblioteki seminaryjnej. Choć do komputerowej bazy czytelników zapisanych było nadal ok. 1500 osób, to książki wypożyczało 129 osób. Łącznie odwiedzili oni bibliotekę (czyli dokonali wypożyczenia lub zwrotu książki) 850 razy. Ogółem czytelnikom wypożyczono 2570 książek. 13 osób korzystających z usług biblioteki oraz czytelnicy na miejscu otrzymało dostęp do 122 książek i 7 woluminów czasopism.

Księgozbiór w dniu 30 czerwca 2014 roku liczył 126.360 woluminów, czyli w porównaniu z rokiem ubiegłym stan ten zmalał o 1000 książek. Wpływ na taki stan rzeczy ma systematyczne zmniejszanie ilości duplikatów, by zrobić miejsce na nowe nabytki. Zmniejszanie ilości dubletów dokonuje się poprzez przekazywanie książek współbraciom, wymianę z innymi bibliotekami, sprzedaż książek do antykwariatu.

W omawianym okresie prowadzono wymianę międzybiblioteczną z 45 bibliotekami seminaryjnymi, zakonnymi i świeckimi. Kontynuowano wysyłkę półrocznika Towarzystwa Naukowego Franciszka Salezego „Seminare” do 50 bibliotek teologicznych, seminaryjnych i zakonnych. Stała życzliwość tej redakcji powoduje, że łączka biblioteka otrzymuje w ramach wymiany międzybibliotecznej wiele wartościowych czasopism.

Kontynuowany jest wysiłek wzbogacania biblioteki o nowe nabytki z szeroko pojętych dziedzin pedagogicznych. W omawianym okresie zakupiono kolejnych 100 książek o tematyce pedagogicznej, psychologicznej i socjologicznej (dla porównania w roku ubiegłym około 200 książek). Prenumerowano m.in. następujące tytuły nowych czasopism: *Pedagogika Katolicka* (wydaje KUL – wydział w Stalowej Woli), *Pedagogika Ojcostwa* (wydaje Uniwersytet Medyczny w Szczecinie we współpracy z KUL), *Imago* (wydaje fundacja w Poznaniu), *Społeczeństwo i Rodzina* (wydaje KUL Lublin). Niezmienny był poziom prenumeraty bądź otrzymywania drogą wymiany czasopism z pedagogiki oraz dyscyplin pokrewnych: około 50 tytułów czasopism. Personel biblioteki stanowiło 2 księżki, a pomocą służyło 2 alumnów oraz 2 stażystki.

7. ZAKOŃCZENIE

Choć formacja jest procesem ciągłym niemającym końca, to jednak czas formacji początkowej jest czasem szczególnym. Wymaga wzmoczonego wysiłku wielu osób wchodzących w skład wspólnoty seminaryjnej: formatorów i wykładowców, alumnów i całego personelu pomocniczego. Wspierają ich liczne osoby przychylne seminarium. Mowa o gronie przyjaciół, modlitwą i ofiarami włączających się we wspólne dzieło, którym także należy wyrazić wdzięczność i uznanie za życzliwość.

Rok seminaryjny 2013/14 przeszedł do historii. Przed WSD TS kolejny rok seminaryjnych zmagania.

ks. Tomasz Kościelny SDB
prorektor ds. studiów WSD, Łąd n. Wartą